

провадженні у справах про порушення митних правил ще одним учасником - потерпілим.

Література

1. Відповідальність за адміністративні правопорушення / авт.-упор. Є.Ф. Демський, О.С. Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 415 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1984. - Додаток до № 51. - Ст. 1122
3. Кримінально-процесуальний кодекс України. – К.: Видавничий дім «Скіф», 2009. – 168 с.
4. Митний Кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 38 -39.-Ст. 288.
5. Остапенко О.І. Потерпілий від адміністративного правопорушення // <http://admin-pravo.org.ua/pravo/51.html>
6. Юридичний словник-довідник / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка . – К.: Фоміна, 1996. – 542 с.; Юридична термінологія: довідник / В.С. Ковальський, В.В. Головченко. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 328 с.

УДК 342.9(043.2)

Гончар Д.В.
асистент,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Відомо, що юридичні особи являються суб'єктами майже всіх галузей права. Їхню роль важко переоцінити в державотворенні. Адже вони мають безпосередній вплив на нашу економіку та добробут суспільства в цілому і потребують державного захисту на рівні з фізичними особами.

Трансформаційні процеси що відбулися в Україні з моменту набуття незалежності, викликали ряд невідворотних змін – перехід до ринкової економіки та відмову від адміністративно-командних методів управління. Це, в свою чергу, спричинило бурхливий розвиток підприємництва, заснованого на різних формах власності та надало можливість для розширення діяльності юридичних осіб.

11 вересня 1997 р. Україною було ратифіковано “Конвенцію про захист прав і основних свобод людини”. Відповідно до ст.1 Протоколу №1 Конвенції визнано право звернення фізичних і юридичних осіб до Європейського суду з прав людини, якщо їхнє право було порушено[1, с.1]. Цим положенням вперше на міжнародному рівні було закріплено право власності на майно, причому, не лише фізичних, але й юридичних осіб. Оскільки жодна держава не спроможна стати незалежною без економічної самостійності, що є незамінним підґрунтям для росту інститутів демократії.

Через прогалини в законодавстві та застарілий бюрократичний апарат, в Україні відсутні сприятливі умови для функціонування та розвитку юридичних осіб. Як показує міжнародна та національна практика, найчастіше втручання у право власності відбувається під тиском органів державної влади, шляхом прийняття незаконних рішень.

Відповідно до ст. 55 Конституції України – “ Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб ”. Відповідно до пункту 4 цієї статі – “ Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних установ, міжнародних організацій членом яких є Україна ”. Також кожен має право, відповідно до ст.56 Основного Закону, на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень [2, с. 17].

Механізм реалізації вище згаданих положень покладений на Кодекс адміністративного судочинства України. Ним передбачено процесуальний порядок вирішення адміністративних спорів у всіх інстанціях.

Відповідно до ч. 1 ст. 2 КАС України, завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень[3, с.2]. Так, ст.6 КАСУ надає право на звернення до адміністративного суду кожному чий права, свободи або законні інтереси було порушено дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень[3, с. 5].

Отже, адміністративне судочинство є одним із способів захисту прав, свобод та інтересів юридичних осіб. Являє собою діяльність суду як носія судової влади. Що здійснюється в процесуальній формі, дотримання якої є гарантією законного та обґрунтованого судового рішення. А також має універсальний характер, оскільки дозволяє захистити будь-яке порушене право або законний інтерес.

Однак, сучасний стан захисту прав і свобод юридичних і фізичних осіб в адміністративному суді не можна назвати задовільним, що проявляється, зокрема, у спорах про компетенцію між адміністративними та судами іншої юрисдикції.

Окрім проблеми по визначенню компетенції, ще одним завданням є питанням врегулювання процесуальних строків. Так, відповідно до ч. 2 ст. 99 КАС України звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється річний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів [3, с. 41]. Однак, залишається незрозумілим визначення початку перебігу цього процесуального строку, а саме – з якого моменту він розпочинається, яким документом фіксується, чи є обов'язковим фіксування.

Сьогодні юридичні особи являються суб'єктом права, який впливає на становлення та розвиток нашої держави. Тому задля майбутнього, потрібно чітко врегулювати прогалини в законодавстві, створивши сприятливі умови для їх функціонування, врахувавши національний та міжнародний досвід.

Література:

1. Конвенцію про захист прав і основних свобод людини від 04.11.1950 р. – Режим доступу на 23.06.2009 р. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
2. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
3. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35-36, 37. – Ст.446.

УДК 342.2

Гурманська О.І.

аспірантка,

Волинський національний університет
імені Лесі Українки

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ГРОМАДИ: СУЧАСНИЙ СТАН Й КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Україна, як зазначається у Конституції, є демократичною і правовою державою. На сьогодні впровадження демократичних принципів розвитку стало важливим інструментом удосконалення суспільного прогресу, невід'ємним атрибутом соціального буття, який забезпечує і реалізує права людини. Найдієвішим засобом здійснення демократії на місцевому рівні та формою залучення громадян до участі в управлінні своїми справами є система місцевого самоврядування, яка гарантується Конституцією України та регламентується низкою законодавчих актів.

Для аналізу взаємодії органів місцевого самоврядування та громади, необхідно детально вивчити правове походження понять «місцеве самоврядування» та «громада», а також встановлені законодавцем форми взаємозв'язку та взаємодії. Первинним джерелом системи місцевого самоврядування визнається територіальна громада яка здійснює самоврядування в порядку, встановленому законом як безпосередньо, так і через представників та виконавчі органи місцевого самоврядування. Гарантоване ст. 143 Конституції України право територіальної громади на самоврядування забезпечується правом кожного громадянина України брати участь у місцевому самоврядуванні. Ст. 3 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлює, що громадяни України реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні незалежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними чи іншими ознаками.